

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMĂNAL

Abonamentul pe anul c.: 3000 Lei

Redactor: Prot. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinowski Nr. 18.

Bun de imprimat

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Pentru care pricină te
îndemn să aprinzi darul
lui Dumnezeu care este
întru tine prin punerea
mâinilor mele“.

Tim. II, 1, 6.

ACADEMIA TEOLOGICĂ

Chemată din nou la ființă vechea Episcopie a Vadului, întemeiată de Ștefan cel Mare și Sfânt, trebuia să fie înzestrată cu apărătorii Altarelor din satele noastre, lipsite de preoți. Preocupat de această arzătoare problemă, nemuritorul ctitor al reînvierei noastre Eparhii, Episcopul Nicolae Ivan, a făcut totul ca școala pregătitoare a viitorilor apostoli să ia ființă cât mai curând. Și astfel în toamna anului 1924 se deschide noul Institut Teologic, din Cluj. An de an au ieșit din această școală serii de tineri pregătiți pentru chemarea preoțească și prin activitatea acestora Biserica a înfăptuit atâtea fapte minunate.

Purtarea de grijă a conducerii bisericești a desăvârșit modestul început al Institutului Teologic care, sub păstoria P. S. Episcop Nicolae Colan, devine o școală vrednică de admirația tuturor. Inzestrată cu local nou și cu mijloace de luminare în științele teologice, Academia noastră teologică poate infrunta, cu fruntea senină, vijelia anului 1940. Ba ce-i mai mult ea devine, în anii de grea urgie din 1940—1944, singura noastră școală, unde idealul „legii românești“ își poate afla adăpostul trebuincios.

Astăzi, 14 Octomvrie 1945, Academia teologică din Cluj își deschide larg porțile sale spre a primi pe viitorii tineri dornici de a purta jugul Mântuitorului Iisus Hristos și nu uită ca, mulțumind bunului Dumnezeu pentru ajutorul dat în cei douăzeci ani de ființă, să cerșească același dumnezeiesc ajutor și pentru viitor.

Experiența vieții pastorale, verificată prin activitatea preoților pregătiți la altarul acestui așezământ de cultură teologică, rămâne mărturia vrednică a felului în care a slujit Biserica și Neamul deopotrivă.

Mă gândesc la anonimele și nenumăratele înfăptuiri ale preo-

ților din cele douăzeci de serii, realizate în Eparhia întreagă, prin a căror prezență neamul și-a justificat tăria viitorului său. În lumina acestor prețioase mărturii încadrând Academia teologică, ea trebuie și astăzi încunjurată de toată dragostea noastră, căci rămâne pionul nădejdi în spiritualizarea vieții sociale de acum și din viitor.

În toate colțurile țării se ridică azi potec de energii pentru formarea noului cadru de viață a societății. Biserica trebuie să fie prezentă și să nu lase ca drumul drept și curat, bătătorit veacuri de veacuri de acest neam în lumina inspirației creștine, să fie cumva uitat. Toți cei cari ne-am luminat sufletele cu cunoștințele împărtășite de școala noastră teologică, alături de pilduitoarele chipuri preoțești ale celor mai bătrâni, se cuvine ca, prin zelul și devotamentul chemării preoțești, să renaștem societatea pentru Hristos.

Noi suntem convinși, că fără duhul lui Hristos lumea nu-și poate afla pacea după care râvnește în urma atâtor dureroase încercări. De aceea preotul este chemat să dovedească, prin activitatea sa spirituală, competența Bisericii în lume.

În acest sens pornește din nou la muncă Academia teologică, pregătind aluatul ce trebuie să dospescă întreaga frământătură a obștei noastre. Tinerii înrolați în armata duhovnicească a lui Hristos, află aici zestrea bogată a atâtor înaintași vrednici și-și pot întări vocația preoțească pentru preîntâmpinarea, cu bărbăție creștinească, a valurilor potrivnice din viitor.

Încălziți la focul dragostei de Evanghelia lui Hristos, profesori și studenți, credem că și în viitor vor justifica munca lor, necesară acum mai mult ca ori când, pentru progresul vieții noastre intelectuale și pentru

prestigiul culturii noastre naționale.

Toți cei ce se simt legați sufletește și moralicește de viața acestui așezământ de cultură

teologică, își îndreaptă privirile spre porțile ei pentru a binecuvânta noul început de an școlar în Transilvania liberă și reîntregită.

Prot. T. Ciuruș

MANUALELE DIDACTICE

La început de an școlar, pe lângă alte probleme care își așteaptă o urgentă rezolvare, este și aceea a manualelor didactice.

Să fim bine înțeleși dela început: N'aș vrea să spun că o temeinică instrucțiune este indisolubil legată de un manual, prin aceasta atât profesorul cât și elevul devenind robul lui, după cum nici n'aș vrea să afirm inutilitatea lui. Accentuez însă că în mentalitatea curentă, manualul e un auxiliar atât de indispensabil învățământului, încât nu arareori părinții — ca și elevii de altcum — atribue lipsa de pregătire a odraslelor (și eventuala corigență sau repetență) neputinței de a-și procura manualul respectiv. De aceea, nu arareori auzi (în cancelarie sau la direcțiune) scuze ca acestea: — „Domnule profesor, Vă rog să-l mai întrebați pe băiat, căci acum are carte. Până acum nu și-a putut procura cartea și de aceea a luat atâtea note rele“. E necesar deci a preciza care e adevăratul rost al manualului.

În fond, ce este manualul?

Este o desfășurare (mai mult sau mai puțin fericită) a unor lecții, ale căror titluri se găsesc înseriate în programa analitică la materia respectivă. Însă, oricât de fericit ar fi întocmite aceste lecții, nu se poate ca ele să dea tot ce trebuie și mai ales cum trebuie, pentru ca, din citirea lor, elevul să asimileze cunoștințele necesare. De multe ori, comisiunile pentru aprobarea manualelor didactice, aprobă manuale de-a dreptul imposibile pentru elevi, autorii cărora, în cea mai mare parte profesori universitari, nu fac altceva, decât își prescurtează cursurile ce le predau la Universitate, fără a se gândi că, pentru cursul secundar, e nevoie de cu totul alt drum în expunerea materiei. Nu trebuie să uităm nici faptul că unii autori n'au în vedere altceva decât câștigul bănesc, — indiferent de valoarea științifică, pedagogică și tehnică a manualului — și atunci putem înțelege și mai

bine, de ce (cu sau fără manual) nivelul instrucției la unii elevi lasă atât de mult de dorit.

Dar e un fapt sigur, că manualul are și o valoare pozitivă: Elevul are înaintea sa un îndreptar temeinic, ceva ce poate fi mereu la îndemână și mai ales ceva cu care-și poate controla oricând cunoștințele, în scurt „un memento“. Prin aceasta însă, nu însemnează că manualul e totul; el nu este rețeta miraculoasă care poate vindeca cu certitudine sufletul elevului de boala ignoranței. Să nu se uite că, în acest caz, suficiența manualelor ar face de prisos profesorul. Ori, tocmai aici mi se pare că e partea importantă a problemei: Profesorul este cel ce asigură reușita asimilării cunoștințelor de către elevi și nu manualul. Iar când afirm acest lucru, mă gândesc la majoritatea profesorilor care își pregătesc și predau sistematic lecțiile și nu la regretabilele cazuri de incompetență și desinteresare profesională.

Cunoscând deci aceste lucruri, cred că nu e de prisos a indica anumite sugestii în această direcție.

1. La aprobarea manualelor didactice să se procedeze cu o deosebită grijă, respingându-se toate acelea ce nu-și justifică existența nici științific, nici pedagogic.

2. Înainte de începerea anului școlar, să se cunoască lista manualelor didactice aprobate de Minister, pentru a putea fi procurate la timp.

3. Profesorul să nu oblige elevul să-și aibă un anumit manual (afară bineînțeles de limbi, unde e necesară o uniformitate). Dacă însă elevul nu-și procură un manual, să n'aibă scuza că n'a avut după ce se pregăti.

4. Profesorul să caute a completa manualul acolo unde crede de cuviință și mai ales să caute a-l depăși în ceea ce privește metoda de predare: Să caute a preda lecțiile în așa fel, încât manualul să devină un lucru de care elevul să se poată ușor dispensa. Acest fapt va exclude

APOSTOLUL DUMINECII

In dar suntem mântuiți

Efeseni 2, 4-11

Pentru orice dar, fie cât de mic, se cade să mulțumim și să rămânem recunoscători binefăcătorului în toată vremea. Așa e omenește și așa e creștinește. Cu toate acestea nu toți oamenii sunt recunoscători. Recunoștința e o floare foarte rară. Ea nu crește decât în grădina sufletelor luminate de soarele vieții, Hristos. A fi recunoscător, înseamnă a fi creștin. Cu toate acestea atâția dintre creștini nu știu să mulțumească nici oamenilor nici lui Dumnezeu. Ba, dimpotrivă, cu cât e mai mare și mai de preț darul primit, cu atât se arată mai nemulțumitori și răi. Odată scăpați de năpastă, din mila și cu ajutorul lui Dumnezeu, se laudă ca și cum din puterea lor ar fi mântuiți de cel rău.

Se spune și pe drept cuvânt, că dragostea părinților față de copii, e cea mai aleasă și cea mai sfântă dintre toate dragostile pământului. E așa pentru că ea se dăruiește în toată vremea întreagă și fără să aștepte ceva în schimb. Nici un copil nu întoarce părintelui una măcar din câte a jertfit pentru el. Nici un așteptat părintele așa ceva. Dorința părintelui e să-și vadă copilul fericit. Aceasta e cea mai aleasă bucurie și cea mai mare răsplată ce se poate da unui părinte. Și nu poate fi fericit nici un copil, care nu îndeplinește sfaturile date de părinții lui. Dar și aceea e adevărat, că nici un părinte nu-și arăste copilul, oricât ar fi de rău. Dacă totuși unii părinți sunt siliți să-și pedepsească copiii, nu o fac spre distrugere, ci spre îndreptare.

Povestea copilului neascultător și rău, e povestea întregii omeniri. Omul sosit în lume din dragostea și bunătatea lui Dumnezeu, era dator să se supună dumnezeieștii porunci, că doar spre fericirea lui era orânduită. Scopul acestei porunci nu era asuprirea sau umilirea omului, ci, dimpotrivă, ea dădea omului ocazia de-a lucra la propria lui fericire. Dacă Adam păzea porunca dată lui de Dumnezeu, cu vremea ar fi ajuns asemenea îngerilor, ar fi ajuns la asemănarea cu Dumnezeu, ar fi scăpat de păcat pentru totdeauna, împreună cu toți urmașii lui. Păcatul odată săvârșit cu puteri omenești n'a mai putut fi îndreptat. Din

propria lui vină, omul a ajuns în dușmănie cu Dumnezeu, cu lumea și cu el însuși. Din vina lui omul a ajuns din liber rob, din stăpân slugă și din fiu al lui Dumnezeu, fiu al satanei. Dar Dumnezeu ca un părinte bun și iubitor a trimis pe unul născut Fiul său în lume, ca să se mântue lumea prin el și ca să se arate încă odată cât e de bogat în milă și dragoste față de făptura sa. Cine ar putea spune că a contribuit cu ceva la pogorrea lui Iisus printre noi? Taina mântuirii noastre își are izvorul în dragostea și bunătatea Părintelui nostru ceresc. Cine ar putea spune că Fiul lui Dumnezeu s'a jertfit îndemnat sau silit de cineva dintre pământeni? Noi știm că până și apostolii erau împotriva acestei jertfe. Iisus de bună voie s'a dat morții, ca noi viață să avem. Noi oamenii n'am contribuit cu nimic nici la venirea noastră pe lume, nici la mântuirea din robia păcatului. Deci, să nu se mândrească cineva. Ci să recunoaștem că din voința liberă, dată nouă de Dumnezeu spre fericire și înălțare, am făcut armă aducătoare de rău și de moarte. Așa a făcut Adam atunci și așa facem noi astăzi. Păcatul lui Adam a atras după sine pedeapsa lui Dumnezeu. Din zi în zi și din tată în fiu păcatul s'a făcut tot mai mare și robia tot mai grea. Omenirea trăia de capul ei fără ajutorul lui Dumnezeu. De aceea nu știa nici de unde vine nici unde merge. Bietul om era asemenea pulberii bătută de vânt. La plinirea vremii a venit Iisus să arate lui Adam și tuturor urmașilor lui, că omul poate să se supună poruncilor lui Dumnezeu. Prin jertfa de pe cruce Iisus ne-a redat libertatea, ne-a împăcat cu Dumnezeu și ne-a scăpat de păcatul strămoșesc. Prin lemnul crucii s'a șters rușinea intrată în lume prin lemnul pomului oprit.

Pentru unele ca acestea se cuvine să nu mai slujim celui necurat, să nu mai umblăm după poftele trupului, căci nu mai suntem fii ai mâniei, ci fii al lui Dumnezeu. Nici se cade să se laude cineva, că nici viața nici mântuirea, nu sunt din puterea noastră, ci din darul lui Dumnezeu. In dar suntem mântuiți.

Pr. TEODOR CICEU

și posibilitatea ca profesorul să prețindă elevului a ști „ca'n carte“.

In acest fel, cred că s'ar satisface ambele tabere: atât cei ce cred că manualul este absolut indispensabil instrucției, cât și acei ce cred că se pot dispensa de el. Tot odată s'ar

rezolva mult mai ușor și dificultățile legate de procurarea manualelor, care, sub raport bănesc, pentru unii elevi este de-a-dreptul imposibilă. Și, cu siguranță, școala n'ar avea decât de câștigat.

Diacon Dr. I. Zăgrean
profesor.

Corabia mântuirii noastre, Biserica

Cu excepția unor profitori imbogățiți, — toți care am trăit anii războiului, cu toate grozăviile lui, cu toate pustiirile materiale și mai ales pierderile de vieți, ne dorim sincer după o eră nouă de pace și liniște deplină. Biserica noastră națională a căutat și de această dată, ca și în toate vremile de răzbiște ale Românilor, să fie mama ocrotitoare a fiilor neamului și alinațoarea suferințelor și durerilor provocate de războiu.

Biserica, în năzuința ei de a forma caracterele creștine pentru binele și fericirea pământească a fiilor săi și dobândirea vieții celei cerești, a dus și duce înainte lupta cu valorile potrivnice binelui.

Istoria mărturisește că toate războaiele, chiar dacă au durat mulți ani, au luat sfârșit prin căderea unuia dintre beligeranți. Este, însă, un războiu care se duce în continuu și va lua sfârșit odată cu sfârșitul lumii. Este războiul dintre Satana și Dumnezeu, care va sfârși prin căderea Satanei așternut picioarelor Domnului.

Se știe că în vremuri de războaie și tulburări între oameni uneltele satanei găesc teren prielnic pentru înveninarea sufletelor omenești cu otrava patimilor potrivnice vieții virtuose cerută de Dumnezeu. In asemenea împrejurări unde-și poate găsi omul adăpostul sigur de izbăvire, decât la Biserica Mântuitorului a toată lumea „stălpul și temelie adevărului“ (I Timot. 3, 15). Pentru oricare națiune sau țară, — și cu deosebire pentru poporul românesc, singura îndreptățită și în măsură prin puterea ei harică primită dela Intemeietor, prin experiența sa de a-

proape două mii de ani, Biserica creștină ortodoxă este chemată să fie călăuză vieții noastre pe calca cea mai luminoasă și ducătoare la scop,

Viitorul ne este necunoscut. Indrumători născuți din diferite propoveduirii eșite din mintea omenească, caută să lămurească căile viitorului, însă toți aceia dintre ei care uită că unul singur este „calea, adevărul și viața“: Iisus, greșesc; înșală și singuri se'nșeală.

Prezența Domnului Hristos este mângâierea și scăparea noastră în toate încercările care ne vin și de aceea El să fie însoțitorul nostru în calea vieții. Indepărtarea de Dumnezeu este pricina multor furtuni și încercări sguđuitoare ale vieții omenești. Iona din cauza îndepărtării de Dumnezeu a fost aruncat în mare. (Iona cap. 1, v. 1-15). Imputarea adusă de Iisus ucenicilor pe marea furtunoasă este: „Puțin credincioșilor“.

Poporul nostru românesc cu sufletul crescut în spiritul tradițiilor noastre ortodoxe și l-a păstrat nealterat cu toată vitregia vremurilor apocaliptice trăite în anii de războiu. Ba cum copilul amenințat de pericol se adună mai cu putere la sinul mamei sale, așa și fiii poporului nostru — în toată această vreme au trăit în speranța izbăvirii lor prin nevoința sf. noastre Biserici. Iar fiii săi conștienți de misiunea istorică a neamului românesc, și-au făcut din plin datoria pe front, spre cinstea cu care-i încununează neamul, spre bucuria prietenilor noștri sinceri și spre slava sf. noastre Biserici, care le-a făurit sufletele de jertfă.

Pr. V. Loga

FOILETON

Faptele milei trupești și sufletești

de Preot TEODOR CICEU
(Urmare)

Îmbrăcați pe cei goi

A vorbi despre goliciune, e și greu și neplăcut. Ori cât ar fi de bine făcut, ori cât ar fi de robust un trup omenesc, desbrăcat nu se poate privi decât cu milă, cu rușine și cu greață. Un om cu mintea întreagă, de nimic nu se rușinează mai tare, ca de propria sa goliciune. Adam după ce a mâncat din pomul cel oprit, s'a ascuns. Nu atât de frica lui Dumnezeu, nici ca să plângă de părere de rău, ci văzând că e gol i-a fost rușine. Repede și-a ascuns goliciunea cu frunze, căci s'a temut să umble gol prin Grădina Raiului. Mai tare s'a rușinat de propria sa goliciune, decât de Dumnezeu și de fapta sa păcătoasă. Inainte de păcat deși a fost gol, nu s'a rușinat, căci harul dumnezeiesc îl îmbrăca asemenea unei haine împărătești. Odată cu păcatul, harul dumnezeiesc l-a părăsit, iar în sufletul lui a intrat simțământul nemerniciei și al goliciunii. E cazul pruncilor nepri-

hăniți, care nu se rușinează de goliciunea trupului ne ars încă de focul patimilor. Pe măsură însă ce păcatul le pătrunde mădularele, își ascund goliciunea, cum tâlharul își ascunde prada. Semn că tulburarea sufletului e urmarea și plata păcatului, pe care omul l-a săvârșit și îl săvârșește ne silit de nimeni. Cea dintâi neplăcere pe care o cauzează goliciunea e de natură sufletească. Omul se simte gol și sufletește nu numai trupest. Un om pedeantregul desbrăcat nu poate sta în fața oamenilor îmbrăcați. Un om de pe care curg sdrențele se simte mic, neînsemnat, se simte strein, disprețuit și urit de semenii săi bine îmbrăcați. Dar goliciunea are și neplăceri de natură trupestă. Trupul omului din fire e slab, de aceea are nevoie de neconținuta noastră purtare de grijă. Imbrăcămintea apără trupul și de frig și de căldură, care deopotrivă ne pot fi păgubitoare sănătății. E păcat de moarte să ne batem joc de sănătatea trupestă, pe care Dumnezeu a dat-o omului în dar. Trupul oricărui om e o mică biserică, în care sălășluiește sufletul, schinteie ruptă din însăși ființa lui Dumnezeu. Cuvine-se dar, să-l împodobim după cuviință. Datori suntem să nu-l lăsăm gol, asemenea unei case pustii, sălaş tuturor duhurilor celor necurate. Dintre toate nevoile trupu-

lui, goliciunea strigă mai puternic după ajutor. Un om gol nu se poate număra în rând cu omenii. Această dobitocească stare se cere grabnic înlăturată, căci altfel fără milă vom fi judecați. Dar de cele mai multe ori, creștinii acoperă goliciunea fraților cu sdrențe. Sau înlocuiesc sdrențele cu alte sdrențe. Dacă credem că avem dincolo ceeace dăm aici, putea-ne-vom oare prezenta în fața lui Dumnezeu cu hainele de care ne rușinăm în fața oamenilor? Pățania lui Cain, care a adus jertfă bucatele cele mai slabe ar putea să ne fie de învățătură. De iubești pe cineva ești fericit să-i poți da tot ce ai mai bun, așa cum a făcut Avel. Tot ce se da afară de iubire nu e primit de Dumnezeu. Imbrăcând pe cei goi cu hainele noastre cele bune, îmbrăcăm pe Hristos. Veniți de moșteniți împărăția — ni se va spune la judecată, căci „gol am fost și m'ați îmbrăcat“ (Matei 25, 36). Cel ce îmbracă pe altul se îmbracă pe sine în Hristos și cu Hristos.

Cercetați pe cei din închisori

Un călcător de lege e pedepsit și de Dumnezeu și de oameni. Mai de grabă însă e pedepsit de oameni. Nenumăratele închisori sunt mărturie, că oamenii nu sunt îndelung răbdători.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Se reîntorc prizonierii. În zilele acestea sunt așteptați alți 40.000 prizonieri români ce se reîntorc din U. R. S. S.

EXTERNE

Miniștrii de externe din America și Anglia, d. Byrnes și d. Bevin, au făcut declarații cu privire la problemele discutate în Consiliul de la Londra. Tratatul de pace cu România și Bulgaria vor fi negociate după o cercetare independentă a condițiilor din aceste două țări. În acest scop va fi trimis un observator cu misiunea de a ușura recunoașterea diplomatică de către Statele Unite.

Grecia. Guvernul amiralului Vulfaris a demisionat. D. Sofulis, șeful liberal, e încredințat cu formarea noului guvern.

Italia. Statele-Unite și Marea Britanie duc tratative pentru anularea armistițiului semnat cu Italia. Con-

venția de armistițiu ar fi înlocuită cu un document care ar rămâne în vigoare până la semnarea tratatului de pace. Italia, a declarat primul ministru italian, nu poate plăti despăgubiri de război.

Palestina. În diferite centre s'au produs ciocniri între evrei și forțe combinate de poliție și trupe.

Dardanelele urmează să fie internaționalizate. În acest sens toți semnatarii convenției de la Montreux, cu excepția fostelor state inamice, vor fi consultați.

Japonia. Impăratul Japoniei Hiro-Hito a hotărât revizuirea Constituției japoneze, în spirit democratic. Se crede că această reformă va constitui una din etapele spre abdicarea Impăratului.

Ungaria. Recentele alegeri comunale din Budapesta au asigurat majoritatea de voturi partidului micilor agricultori.

Sf. Mir. Sumele colectate vor servi la acoperirea cheltuielilor ivite cu procurarea materialelor necesare pregătirii Sf. Mir.

Preoții vor face colectă, iar sumele incasate se vor vărsa, prin protopopiat, casieriei eparhiale.

Majorarea salariilor. Cu începere de la 1 Octombrie 1945, salarii publici ale căror salarii sunt prevăzute de Codul funcționarilor publici, vor primi o nouă indemnitate de scumpete lunară, care se va adăuga la indemnitatea de scumpete actuală. Sporul acordat variază după diferitele tipuri de salarizare.

Deschiderea cursurilor școlilor secundare. Ministerul Educației Naționale a dispus amânarea cursurilor la toate școlile secundare pentru Luni 29 Octombrie 1945.

În temeiul acestei dispoziții, deschiderea solemnă a liceului nostru de băieți și a celui de fete, din Cluj, se va face Duminică 28 Oct. c. iar cursurile vor începe Luni 29 Oct. c., ora 8 a. m.

Hitler trăiește? Generalul Eisenhower a declarat în fața ziariștilor din Haga că are motive să creadă, că Hitler este în viață. Ținând seamă de această posibilitate, a fost pus în capul listei criminalilor de război.

IN ATENȚIUNEA PREOȚILOR. „Renașterea“ este organul oficios de publicitate al Consiliului eparhial, colecția ei va fi deci păstrată de fiecare preot în biblioteca parohială.

— Ordinele cari apar în „Renașterea“ sunt oficiale și se vor înregistra în Registrul de esibite al parohiei, executarea lor fiind obligatorie.

— Au apărut cărțile de religie pentru cl. II, III și IV primară. Cartea pentru cl. II costă 350 Lei,

cl. III costă 450 iar cl. IV costă 600 Lei.

Preoții sunt invitați să-și procure, de la **Librăria eparhială, manualele necesare pentru catehizație, deoarece am tipărit un număr mic de exemplare și astfel riscă, mai târziu, să nu le poată procura.**

BIBLIOGRAFIE

Pr. Zosim Oancea; Preotul din Bonnal — Pestalozzi și ridicarea poporului. Sibiu, 1945. Lei 700. (Se găsește la Librăria Eparhială, Cluj).

Strădania de ridicare a poporului a preocupat pe toți oamenii de suflet, cari s'au lăsat călăuziți în viața lor de suflul dragostei creștine față de aproapele.

Unul dintre acești binefăcători ai omenirii a fost Iohann Heinrich Pestalozzi, pedagogul, care prin teorie și practică e de două veacuri idealul neîntrecut al școlii de pretutindenea, omul care, în ceea ce privește iubirea jertfelnică de oameni, a fost așezat de unii cercetători ai vieții sale îndată după Iisus Hristos.

În lucrarea: „Preotul din Bonnal“, Părintele Profesor Zosim Oancea prezintă câteva din ideile și experiențele marelui pedagog elvețian, în lupta de ridicare a poporului la o stare materială și spirituală mai bună, luptă care astăzi a atins în multe părți ale lumii culmile tragediei, împletindu-le în jurul figurei de preot din cartea lui Pestalozzi: „Leonard și Gertruda“.

Așa cum o spune în cuvântul lămuritor, în figura preotului din Bonnal, care este un ideal de preot protestant, nu ne arată un model de mijloace pastorale, ci un model de zel pastoral, care împreună cu mijloacele pastorale ale ortodoxiei noastre, cu mult mai bogate și mai frumoase, vor putea contribui hotărâtor la lupta care se duce și la noi pentru ridicarea poporului.

INFORMAȚIUNI

Aniversarea eliberării Clujului. În ziua de 11 Octombrie 1945 s'a împlinit un an de la eliberarea Clujului. Luptele crâncene purtate de vitezele armate româno-sovietice, ne-au adus marea zi a revenirii Clujului la patria mamă.

Orașul întreg a îmbrăcat haină de sărbătoare. În biserica Catedrală s'a săvârșit o slujbă de mulțumită bunului Părinte ceresc, în asistența P. S. Episcop Nicolae și a unui număr de credincioși. În pioasă reculegere creștinească ne-am îndreptat gândul spre cei ce și au jertfit viața, pentru dreptate și libertate.

Muncitorimea de toate categoriile a sărbătorit ziua prin desvelirea unui monument în cinstea eroilor sovietici.

Slujbă arhierescă. Duminică 14 Oct. c. P. S. Episcop Nicolae a slujit sf. Liturghie, în sobor, în biserica Catedrală în cadrul căreia a sfințit întru diacon pe clericul E. Pop, absolvent în teologie. Tot atunci a slujit și parastasul pentru sufletul regretatului casier eparhial prof. I. Cioara, de la moartea căruia s'a împlinit un an de zile.

Colecta Sf. Mir. În ziua de 26 Oct. c., conform dispozițiilor Sf. Patriarhii, se va face o colectă în toate parohiile din țară cu titlul de colecta

Dimpotrivă, Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului de aceea răbdă îndelung, se milostivește, nu pizmăiește pe nimeni, ci cu părintească dragoste așteaptă întoarcerea tuturor păcătoșilor. Și de se întoarce careva, bucurie mare se face în ceruri. Pe pământ însă nu e așa. Oamenii nu iartă, nici se bucură de îndreptarea celui rătăcit. Pocăința dreaptă și făgăduința de îndreptare nu e totdeauna prețuită după cuviința de fiii oamenilor. De cele mai multe ori călcătorul de lege nu e judecat după împrejurările cari l-au împins la fapte rele. Judecătorii lumii acesteia nu caută mult la cele dinlăuntru ale omului, ci caută mai mult la cele din afară. Ai greșit trebuie să pătimești. De aceea adesea se întâmplă să fie cineva judecat și închis în temniță, fără să fie vinovat. Sau pentru o faptă mică să primească o pedeapsă mare. Pe drept sau pe nedrept, odată ajuns în celulă umedă și întunecoasă, omul, oricât ar fi de rău, sau oricât ar fi de bun, e silit să-și facă socoteala faptelor din trecut și să ia o hotărâre pentru viitor. De această hotărâre e legată și fericirea și mântuirea lui. Aproape toți acești nenorociți, abia intrați într'o năpastă, se aruncă în alta și mai mare. După ce s'au robit trupește de alții, ei singuri se robesc și sufletește. După ce și-au pierdut libertatea trupului își pierd și libertatea sufletului. Aci începe

apoi adevărata robie, din care numai Dumnezeu îl poate scăpa. Și aceasta pentru că și-au pierdut credința în Iisus Hristos Mântuitorul tuturor robilor. Un om necredincios sau slab în credință se va muncii mereu cum să scape din robie, se va răsvrăti în contra oamenilor și se va răsvrăti în contra lui Dumnezeu. Sau poate muștrările de conștiință îl vor arunca în cea mai neagră desnadejde. Peste osânda primită de la oameni se va prăvăli osânda cea dreaptă a lui Dumnezeu, care îl va pierde pe veci. Și fiindcă Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului, avem datorie sfântă să-l întoarcem și să fie viu. Ori, oamenii au o teamă împreună cu ură față de cei robiți. Zăngănitul lanțurilor, gratiile ferestrelor și întunerecul temniței sunt prăpastii peste care cu anevoie se poate trece. De la cei liberi la cei robiți duce o singură cale: calea dragostei creștinești. Oamenii judecă cu multă ușurință, uitând că și ei vor fi judecați. Mai bine și mai de folos ar fi pentru cel ce stă, să bage de seamă să nu cadă. Un singur judecător avem, care ne va judeca pe toți și care ne-a poruncit: „Precum eu v'am iubit pe voi, așa să vă iubiți și voi unul pe altul“ (Ioan 13, 34). Iisus și-a dat viața pentru mântuirea noastră din robia păcatului. Nouă nu ni se cere o jertfă atât de mare. Nu ni se cere decât să ne facem datoria

de buni creștini. Ni se cere să nu căutăm cine e cel robit, nici pricina pentru care se ține în legături și în temniță, ci din dragoste pentru Dumnezeu și pentru aproapele, să alergăm fără zăbavă la locul lui de suferință, să-l scăpăm din ghiarele desnadejdiei. În întunerecul temniței să-i ducem lumina lui Hristos, care luminează tuturor. Va vedea atunci că un creștin știe să sufere cu îndelungă răbdare și pe drept și pe nedrept. Mai ales se va bucura de legăturile suferite pe dreptate amintindu-și de cuvântul Mântuitorului: „Fericii cei prigoniți pentru dreptate, că aceora este împărăția cerurilor“. Când toți îl urăsc și îi vreau peirea va simți că Dumnezeu așteaptă să se întoarcă și să fie viu. Iși va aminti cât a suferit Iisus, fără să cârtească, fără să judece, fără să se mânia, fără să urască și fără să dorească răzbunarea. Din altfel de simțăminte naște împăcarea cu Dumnezeu, cu sine și cu oamenii. Odată săvârșită această împăcare, cel robit își va dobândi libertatea sufletului, care îi va da putere să-și poarte lanțurile cu bărbăție și cu dragoste. În felul acesta robia trupului va fi prilej de mântuire pentru suflet.

Cine nu cercetează pe cei din închisori nu va moșteni împărăția cerurilor.

(Va urma).

Și ceea ce a urmărit în deosebi a fost să arate tuturor locul pe care i l-a designat preotului în această luptă un laic, care este însă cel mai mare pedagog al lumii.

Dacă Pestalozzi este mare și nemuritor în cultura omenirii, aceasta se datorește faptului că el și-a așezat toată opera vieții sale pe temelia de stâncă a religiei, considerându-o ca singura frână a tiranilor și neînfrânta putere a celor asupriți.

Religia este chezașia armoniei sociale. Ea singură poate lumina conștiința conducătorilor, cu simțul paternității și îmblânzi furia poporului, cu cel al filiațiunii.

Iar reprezentantul religiei, chemat s'o poarte ca o torță veșnic aprinsă prin întunecul vieții omenești, este preotul.

El este începutul și sfârșitul oricărei lucrări de reedificare și mântuire a omenirii decăzute.

Dar ca să-și poată îndeplini acest rol, preotul trebuie să aibă vocație.

Preotul fără vocație este o nenorocire pentru parohienii săi, iar în ceea ce îl privește personal, este un adevărat vârtej de nemulțumiri și frământări sufletești.

Dar dacă un astfel de preot fără vocație, robit interesului personal și pământului, sau pierdut într'un intelectualism sec și fără duh este o adevărată calamitate ce se poate abate asupra unei parohii, cu urmări nefaste pentru multe generații, preotul adevărat al lui Hristos, preotul de vocație pentru care Biblia și darul preoției sunt într'adevăr puteri ale lui Dumnezeu spre mântuirea celor ce cred, este cea mai mare binecuvântare a cerului.

E ceea ce vrea să arate Pestalozzi în figura de preot, prezentată în opera de căpetenie a sa: „Leonard și Gertruda”, Ioachim Ernst din Bonna, pe care a desprins-o și înfățișat-o Păr. Zosim Oancea în cuprinsul lucrării Sale.

Ideile din cuprinsul lucrării le rezumă în următoarele:

1. *Vinovăția universală*, ca urmare firească a păcatului strămoșesc, prin care omul a căzut din starea naturală nestrictă — în termeni

creștini starea paradisiacă — în starea naturală stricată. *Conștiința acesteia vinovății e cea dintâi condiție a îndreptării.*

2. *Vinovăția personală*, bazată pe glasul descoperirii lui Dumnezeu și al conștiinței omului.

3. *Umanitatea poporului*, care rezistă oricărei decăderi zice în această privință Pestalozzi: „Chiar cea mai mare decădere, ce poate isvorî din rătăcirile omenești, nu omoară niciodată pentru totdeauna natura omenească. Lucrarea ei poate fi redusă uneori la tăcere, puterea ei este nestinsă. Iubirea și credința au întotdeauna cuvântul cel din urmă.

4. *Lucrarea Providenței*, care: „Trestia frântă nu o va zdrobi și feștila fumegândă nu o va stinge”, ci sorocește tuturor o „plinire a vremii”. Darurile Sale se revarsă peste lume prin Biserica creștină, al cărei slujitor, preotul „este punctul central de unire, prin credința în Dumnezeu, între condițiile naturale ale omenirii și starea ei de binecuvântare”.

5. Școala creștină și Statul creștin, în slujba și pe calea aceleiași Providențe.

6. Ridicarea omului prin credința luminată în Dumnezeu și prin iubirea cruțătoare și singura biruitoare a răului.

7. *Conducerea la Iisus Hristos*. Numai prin el se ajunge la restabilirea omului, la înfrângerea sălbătăciei și la reșezarea lui în starea de nesticăciune a virtuții și numai prin El se coboară pacea și fericirea în societatea omenească.

Pr. Olimpiu T. Bucin.

— **Librăria Eparhială din Cluj** (Piața Malinovski nr. 2) fiind aprovizionată cu odoare bisericești (candle, potire, cădelnițe, odăjdii, prapori, etc.) precum și cu'n bogat material de icoane — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, cari se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai potrivite prețuri.

Tot aici se află caiete și tot felul rechizite școlare pentru elevi. Elevii vor cumpăra numai dela Librăria noastră eparhială.

3. Venitele parohiei Tg.-Mureș I, al cărui paroh este protopopul.

4. Venitele legale după postul de protopop.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele necesare, conform Regulamentului pentru alegeri de protopop, în termenul fixat, Venerabilului Consiliu Eparhial din Cluj.

Tg.-Mureș, la 27 Septembrie 1945.

Președinte: Pr. C. Bărdășan
Secretar: Constantin Silvaș
adm. protopopesic inv. dir.

Nr. 4687/1945. Aprobabil

Din ședința Consiliului Eparhial dela 3 Octombrie 1945.

Episcop NICOLAE

p. secretar: Constantin Hașcău

Nr. 4983/1945.

1—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cano-narh la Catedrala Sf. Episcopii din Cluj, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Candidații își vor înainta cererile, însoțite de documentele recerute, Venerabilului Consiliu Eparhial din Cluj, care va face numirea.

Pentru serviciul prestat cel numit va avea dreptul la salariul dela Stat și locuința.

Sunt preferați candidații monahi. Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Octombrie 1945.

Episcop: NICOLAE

p. Secretar: Pr. C. Hașcău

Liceul Ortodox Român de fete din Cluj.

Nr. 782/1945.

1—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului de secretară la Liceul Ortodox Român de fete din Cluj. Candidatele vor anexa la cerere următoarele acte:

In copie: 1. Extras de naștere. 2. Certificat de naționalitate. 3. Certificat de studii (cel puțin bacalaureat). 4. Extras de botez.

In original: 1. Cazier judiciar. 2. Fișa personală dela Poliție. 3. Certificat medical. 4. Declarație că nu ocupă alt post la Stat. 5. Declarație despre situația materială. 6. Decla-

rație că n'a făcut parte din vre-o organizație subversivă.

Sunt preferate candidatele cu practică de birou.

Salariul e cel prevăzut în normele de salarizare dela Stat.

Cererile se vor înainta către Episcopia Ortodoxă Română din Cluj, în termen de 15 zile dela apariția acestui concurs în ziarul „Renașterea”.

Cluj, la 12 Octombrie 1945.

Pr. Emil Nicolescu
director

Nr. 5002/1945. Aprobabil

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 12 Oct. 1945.

NICOLAE
episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Nr. 613/1945 prot.

3—3

CONCURS

Pentru completarea, prin numire, a postului de paroh al parohiei Cluj IV-Dâmbul-rotund, devenit vacant prin alegerea și întărirea Pr. Gavril Relea în parohia Prundul Bărgăului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela data publicării în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Sesie preoțească de 32 jugăre, arător și fânaș.
3. Stolele obișnuite.
4. Din lipsă de casă parohială, va primi suma de 120.000 Lei drept chirie, care va putea fi scăzută sau urcată de Consiliul Parohial, după posibilitățile bugetare.

Candidații își vor înainta, în termen, Ven. Consiliu Eparhial, cererile însoțite de actele cerute de regulament.

Candidații se vor prezenta la biserică Sf. Nicolae din Calea Regele Ferdinand, pentru a face cunoștință cu credincioșii, cu aprobarea Of. protopopesic.

Cluj, din ședința Consiliului parohial, ținută la 16 Septembrie 1945.

Președinte: Ioan Costea
Secretar: Ioan Buzeq
No. 4072/1945. Aprobabil

Din ședința Consiliului Eparhial dela 19 Septembrie 1945.

Episcop NICOLAE

Secretar: V. Bogdan,

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4982/1945.

1—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de cântăreț bisericesc la catedrala Sf. Episcopii din Cluj, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat.
2. Eventuale venite.

Candidații îndreptățiți își vor înainta cererea cu toate documentele la Venerabilului Consiliu Eparhial din Cluj, care va face numirea.

Vor putea candida numai cântăreții cu cvalificația recerută de lege.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 12 Octombrie 1945.

Episcop: NICOLAE

p. Secretar: Pr. C. Hașcău

Nr. 296/1945 prot.

1—3

CONCURS

In conformitate cu dispozițiunile Ven. Consiliu Eparhial Nr. 1109/1945, se publică concurs pentru ocuparea postului de protopop al tractului Tg.-Mureș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Locuință corespunzătoare în casa parohială Tg.-Mureș I.

Din cărțile apărute în Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Cluj

Din Colecția populară „VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ” se află de vânzare următoarele numere:

4. Augusta Rubenescu: DREPTATEA. Trei legende creștine. Pag. 40	Lei 100
5. V. Gr. Borgovan: TATĂL NOSTRU în pilde din viața sateanului român. Pag. 32	80
6-7. Pr. Teodor Ciceu: PRAZNICELE legii noastre ortodoxe. Pag. 104	400
8. Pr. Augustin Faur: O mamă vrednică: ANASTASIA ȘAGUNA. Pag. 38	80
9. Pr. Emil Nicolescu: HRISTOS ȘI TINERETUL. Pag. 32	80
10. Gala Galaction: MUSTAFA EFENDI AJUNGE MACARIE MONAHUL. Pag. 32	60
11. Pr. Florea Mureșanu: CATEDRALA. Pag. 62	200
12. Pr. A. Faur: MĂNĂSTIREA „SF. ANA”. Pag. 58	160

Cereți orice carte dela CONSILIUL EPARHIAL sau dela LIBRĂRIA EPARHIALĂ — CLUJ, Piața Malinovski Nr. 2.